

וְתָא חַוִּי, עַד לָא אֲתַגְזֹר אַבְרָהָם הֵהוּא זִרְעָא דִּילֵיהּ
 לָא הָוָה קַדִּישָׁא, בְּגִין דְּנַפְק בְּגוּ עֶרְלָה
 וְאֲתַדְבַּק בְּעֶרְלָה לְתַתָּא. לְבַתֵּר דְּאֲתַגְזֹר נַפְק הֵהוּא
 זִרְעָא בְּגוּ קַדִּישָׁא, וְאֲתַדְבַּק בְּקַדוּשָׁה דְּלַעִילָא וְאוּלִיד
 לַעִילָא, וְאֲתַדְבַּק אַבְרָהָם בְּדַרְגִּייהּ בְּדַקָּא יְאוּת. תָּא
 חַוִּי, בַּד אוּלִיד אַבְרָהָם לְיַצְחָק נַפְק קַדִּישָׁא בְּדַקָּא
 יְאוּת. וְהָאִי (נ"א וְדָאִי) מִיָּא אַעֲדוּ וְאוּלִידוּ חֲשׂוּכָא.

רַבִּי אֶלְעָזָר שָׂאִיל יוֹמָא חַד לְרַבִּי שְׁמַעוֹן אַבּוּי.
 אָמַר לֵיהּ הָאִי דְקָרָא לֵיהּ קַדִּישָׁא בְּרִידָא הוּא
 יַצְחָק וְכִתִּיב וְקָרְאתָ אֶת שְׁמוֹ יַצְחָק. אַפְּאִי, דְּהָא
 אֲתַחַוִּי דְעַד לָא נַפְק לְעֶלְמָא קָרָא לֵיהּ יַצְחָק. אָמַר
 לֵיהּ הָא אֲתַמַּר דְּאַשָּׁא נָטַל מִיָּא. דְּהָא מִיָּא מְסַטְרָא
 דְּגַבְוֵרָה קָא אֲתַיִין. וְתוּ (נ"א וְתָא שָׂאִיל לְחוּ לְלוֹאִי) (שָׂאִיל לֵיהּ) לְוָאִי
 דְּאֲנֹן בְּדִיתִין לְהֵהוּא סְטְרָא בְּמֵאֵי זִמְרָא וְתַשְׁבַּחֲוּ

לשון הקודש

חֲשָׁד.

רַבִּי אֶלְעָזָר שָׂאִיל יוֹם אֶחָד אֶת רַבִּי
 שְׁמַעוֹן אַבּוּי. אָמַר לוֹ, זֶה שְׁקָרָא לוֹ
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יַצְחָק, שְׁפַתְנוּב וְקָרְאתָ
 אֶת שְׁמוֹ יַצְחָק, לָמָּה? שְׁהַרִי נִרְאָה שְׁעַד
 שְׁלֵא יַצֵּא לְעוֹלָם קָרָא לוֹ יַצְחָק? אָמַר לוֹ,
 הַרִי נְאֻמַּר שְׂאֵשׁ לּוֹקַחַת מִיָּם, שְׁהַרִי
 הַמִּיָּם בָּאִים מֵעַד שֶׁל הַגְּבּוּרָה, וְעוֹד נִיָּא
 וְבֵא תַשְׁאֵל מִהַלּוּיָם וְשָׂאֵל אוֹתוֹן הַלּוּיָם שְׁהִם

שְׁפַתְנוּב (בראשית א) אֲשֶׁר זִרְעוּ בּוֹ לְמִינֵהוּ.
 וְנִבְּא וְרָאָה, טָרַם שְׁנַמּוּל אַבְרָהָם זִרְעוּ
 לָא הָיָה קְדוּשׁ, מְשׁוּם שְׁיַצֵּא מִתּוֹךְ עֶרְלָה
 וְהַדְּבַק בְּעֶרְלָה לְמַטָּה. אַחַר שְׁנַמּוּל, יַצֵּא
 אוֹתוֹ הַזֶּרַע בְּתוֹךְ הַקְּדוּשָׁה, וְנַדְּבַק
 בְּקַדִּישָׁה שְׁלַמְעֵלָה וְהוּלִיד לְמַעְלָה, וְנַדְּבַק
 אַבְרָהָם בְּדַרְגִּיתוֹ פְּרָאוּי. בֵּא רָאָה,
 כְּשֶׁהוּלִיד אַבְרָהָם אֶת יַצְחָק, יַצֵּא קְדוּשׁ
 פְּרָאוּי. וְאַלּוּ (וְדָאִי) הַמִּיָּם שְׁהַרוּ וְהוּלִידוּ

לְקַבֵּיל הָאִי סִטְרָא, בְּגִין כִּד יַעֲחֹק אִיהוּ תְּדוּחַ תְּדוּחַ בְּגִין
דְּאֵתִי מִהָהוּא סִטְרָא וְאֵתְדַבֵּק בֵּיתָא.

תָּא חַוִּי, יַעֲחֹק בְּדִיחוּתָא תְּדוּחַ דְּאֵחֲלַף מִיָּא בְּאֶשָּׁא
וְאֶשָּׁא בְּמִיָּא, וְעַל דָּא אֶקְרִי חֲכִי. וּבְגִין כִּד
קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָרִי לִיה ^(דף קד ע"א) חֲכִי עַד לֹא יַפּוּק
לְעֵלְמָא שְׂמָא דָּא וְאוּדַע לִיה לְאַבְרָהָם.

וְתָא חַוִּי, בְּכִלְהוּ אֵחֲרֵינִין שָׁבַק לִוֵּן קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְמַקְרִי לִוֵּן שְׂמָהֶן, וְאֶפִּילוּ נָשִׁי הוּוּ קָרְאֵן
לְבְנֵיהוּ שְׂמָהֶן, אֲבָל חֲכָא לֹא שָׁבַק קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְאִמִּיה לְמַקְרִי לִיה שְׂמָא אֶלָּא לְאַבְרָהָם, דְּכִתִּיב
וְקִרְאתָ אֶת שְׁמוֹ יַעֲחֹק אֲנֹתִי וְלֹא אֵחֲרָא, בְּגִין
לְאֵחֲלַפָּא מִיָּא בְּאֶשָּׁא וְאֶשָּׁא בְּמִיָּא לְאַכְלָלָא לִיה
בְּסִטְרֵיהָ.

לשון הקודש

וּבֵּיא וּרְאֵה, בְּכָל הָאֲחֵרִים הַשְּׂאִיר לָהֶם
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְקִרְא לָהֶם שְׁמוֹת,
וְאֶפִּילוּ נָשִׁים הָיוּ קוֹרְאוֹת לְבְנֵיהֶן שְׁמוֹת,
אֲבָל כָּאֵן לֹא הַשְּׂאִיר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְאִמוֹ לְקִרְא לוֹ שֵׁם, אֶלָּא לְאַבְרָהָם,
שֶׁכִּתוּב וְקִרְאתָ אֶת שְׁמוֹ יַעֲחֹק. אֲנֹתִי וְלֹא
אֲחֵר. בְּדִי לְהַחֲלִיף מִיָּם בְּאֶשׁ וְאֶשׁ בְּמִיָּם
לְהַכְלִילוֹ בְּעַדוֹ.

מִשְׁמָחִים לְאוֹתוֹ הַצַּד בְּכָלִי וְזָכַר
וְתִשְׁבְּחוֹת כְּגִנְדַּר הַצַּד הַזֶּה, מִשּׁוֹם כִּד
יַעֲחֹק הוּא תְּדוּחַ, מִשּׁוֹם שֶׁהוּא כָּא מְאוֹתוֹ
צַד וְנִדְבָק בּוֹ.

כֵּן רְאֵה, יַעֲחֹק צְחוּק, תְּדוּחַ שְׂמִיחָלִיפָה
מִיָּם בְּאֶשׁ וְאֶשׁ בְּמִיָּם, וְעַל זֶה נִקְרָא כִּד.
וְלִכֵּן הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא קָרָא לוֹ כִּד
בְּטָרִם יֵצֵא לְעוֹלָם בְּשֵׁם זֶה וְהוֹדִיעַ
לְאַבְרָהָם.

בִּיּוֹן דְּאַתְּבִישׁר אַבְרָהָם בְּיַצְחָק, מַה כְּתִיב וַיִּקְוּמוּ
 מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיִּשְׁקִיפוּ עַל פְּנֵי סָדוֹם. רַבִּי
 אֶלְעָזָר אָמַר הָא חֲזוּ, כַּמָּה אֲנַהֲג קְדָשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא
 טִיבוּ עִם כָּל בְּרִיּוֹן וְכָל שְׂפֵן לְאֲנוּן דְּאֲזִילֵי בְּאַרְחֻזֵי,
 דְּאֲפִילוּ בּוֹמְנָא דְּבָעֵי לְמִידָן עֲלֵמָא, אִיהוּ גָרִים לְמָאן
 דְּרָחִים לִיה לְמוֹזְבֵי בְּמַלְהָ עַד לָא יִיתֵי הַהוּא דִּינָא
 לְעֲלֵמָא.

דְּתַנִּינָן בְּשַׁעֲתָא דְּקְדָשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא רָחִים לִיה לְבַר
 נֶשֶׁ, מְשִׁדֵּר לִיה דּוֹרוֹנָא, וּמָאן אִיהוּ,
 מְסַפְּנָא, בְּגִין דִּיזְבִּי בֵּית. וּבִיּוֹן דְּזָבִי בֵּית, אִיהוּ
 אֲמִשְׁוֹד עֲלִיה חַד חוּטָא דְּחֶסֶד דְּאַתְּמִשְׁוֹד מְסַטֵּר
 יְמִינָא וּפְרִישׁ אַרְיִשִׁיה וְרָשִׁים לִיה, בְּגִין דְּכַד יִיתֵי
 דִּינָא לְעֲלֵמָא הַהוּא מְחַבְּלָא יְזַדְּהַר בֵּית, וְזַקִּיף עֵינָיו
 וְחָמָא לְהַהוּא רְשִׁימוּ וּכְדִין אֲסַתְלַק מִנִּיה וְאַזְדְּהַר

לשון הקודש

שִׁשְׁלִינֵנוּ, בְּשַׁעֲה שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 אוֹהֵב אֶת הָאָדָם, שׁוֹלַח לוֹ דּוֹרוֹן, וּמִיָּהוּ?
 הָעֵנִי, כְּדֵי לְזַכּוֹת בּוֹ. וּבִיּוֹן שְׁזוּכָה בּוֹ,
 הוּא מוֹשֵׁד עָלָיו חוּטָא אַחַד שֶׁל חֶסֶד
 שְׁנַמְשֵׁד מִצַּד הַיְמִין וּפּוֹרֵס עַל רֵאשׁוֹ
 וְרוֹשֵׁם אוֹתוֹ, כְּדֵי שֶׁכְּשִׁיבָא הַדִּין לְעוֹלָם,
 אוֹתוֹ הַמְשַׁחִית יְזַהַר בּוֹ, וּמְרִים עֵינָיו
 וְרוֹאֵה אוֹתוֹ הָרִשָּׁם, וְאִזּוּ מְסַתְלַק מִמֶּנּוּ
 וְנִזְהַר עָלָיו. מִשּׁוֹם כֵּךְ מְקַדִּים הַקְדוּשׁ

בִּיּוֹן שְׁהַתְּבִישׁר אַבְרָהָם בְּיַצְחָק, מַה
 כְּתוּב? וַיִּקְוּמוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיִּשְׁקִפוּ עַל
 פְּנֵי סָדוֹם. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, כַּמָּה רָאָה
 כַּמָּה גוֹהֲג הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא טוֹבָה עִם
 כָּל הַבְּרִיּוֹת, וְכָל שְׂפֵן לְאוֹתָם שְׁהוֹלְכִים
 בְּדַרְכֵי, שְׁאֲפִלוּ בְּזִמְן שְׁרוּצָה לְדוֹן אֶת
 הָעוֹלָם, הוּא גָרִים לְמִי שְׁאוֹהֵב אוֹתוֹ
 לְזַכּוֹת בְּדָבָר עַד שֶׁלֹּא יָבֵא אוֹתוֹ הַדִּין
 לְעוֹלָם.

בִּיה. בְּגִינֵי כֶךְ אֶקְדִים לִיה קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְמַה
דִּיזְבִי.

וְהָא חַיִּי, כַּד פְּעִי קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְאַיְתָּא דִּינָא
עַל סְדוּם, אֲזִיבִי קַדְמָא לְאַבְרָהָם וְשִׁדְרִי לִיה
דִּירוּנָא לְמִזְבִּי עִמָּהוֹן בְּגִין לְשׁוּבָא לְלוּט בַּר אַחֵוּהָ
מִתְמָן, הָדָא הוּא דְכְתִיב וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת אַבְרָהָם
וַיִּשְׁלַח אֶת לוּט מִתּוֹךְ הַחֲפֹכָה. וְלֹא כְתִיב וַיִּזְכֹּר
אֱלֹהִים אֶת לוּט, דְּהָא בְּזִכְוֹתֵיה דְאַבְרָהָם אֲשֶׁתִּיזֵב.
וּמֵאִי וַיִּזְכֹּר, דְּדַכִּיר לִיה מָאִי דְאַזְבִּי קַדְמָא עִם אֲנָוִן
תַּלְתַּת מַלְאָכִין.

בְּגִוּוֹנָא דָּא בַר נָשׁ דִּיזְבִּי בְעֲדָקָה עִם בְּנֵי נָשָׂא,
בְּשַׁעְתָּא דִּינָא שְׂרִיא בְעֵלְמָא קִדְשָׁא בְרִיךְ
הוּא אֲדַבֵּר לִיה לְהִתְחִיא עֲדָקָה דְעַבְד. בְּגִין דְּכַבֵּל
שַׁעְתָּא דִּיזְבִּי בַר נָשׁ חָכִי אֲכְתִיב עֲלֵיהָ לְעֵילָא, וְאַפִּילוּ
בְּשַׁעְתָּא דִּינָא שְׂרִיא עֲלוּי קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲדַבֵּר

לשון הקודש

ברוך הוא במה שזיכה.

וּבַא וּרְאָה, כְּשֶׁרָצָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְהַבִּיא דִּין עַל סְדוּם, וְכֹה קַדְמָא אֶת
אַבְרָהָם וְשִׁלַּח לוֹ דִּירוּן לְזִכּוֹת עִמָּהֶם כְּדִי
לְהַצִּיל אֶת לוּט בֶּן אֶחָיו מִשָּׁם. וְהוּ
שְׁכַתֵּיב וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת אַבְרָהָם וַיִּשְׁלַח
אֶת לוּט מִתּוֹךְ הַחֲפֹכָה, וְלֹא כְתוּב וַיִּזְכֹּר
אֱלֹהִים אֶת לוּט, שְׁהָרִי בְּזִכּוֹת אַבְרָהָם

נַעַל. וּמַה זֶה וַיִּזְכֹּר? שְׁזָכַר אוֹתוֹ מַה
שְׁזָכָה קַדְמָא עִם אוֹתָם שְׁלִשְׁתַּיִם הַמַּלְאָכִים.
כְּמוֹ זֶה, בֶּן אָדָם שְׁזָכָה בְעֲדָקָה עִם בְּנֵי
אָדָם, בְּשַׁעְתָּא שְׂדִין שְׂרוּי בְּעוֹלָם, הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא זֹכֵר לוֹ אֶת אוֹתָהּ הַבְּעֲדָקָה
שַׁעְשָׁה. מִשּׁוּם שְׁכַבֵּל שַׁעְהָ שְׁזָכָה בֶּן
אָדָם, כִּף נִכְתָּב עֲלוּי לְמַעְלָה. וְאַפִּילוּ
בְּשַׁעְתָּא שְׂדִין שׁוּרָה עֲלוּי, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ

לִיָּה לְהֵתוּא טִיבוּ דְעֵבֵד וְזָכָה עִם בְּנֵי נִשְׂאָ. בְּמָה
 דְּאֵת אָמַר, (משלי יא) וְצַדִּיקָה תִצְּלֵל מִמּוֹת. בְּגִינֵי כֶּךָ
 אֶקְדִּים לִיָּה קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַבְרָהָם בְּגִין דִּיזִיבֵי
 וַיִּשְׁזִיב לְלוֹט.

וַיִּשְׁקִיפוּ עַל פְּנֵי סְדוּם. תָּא חַזִּי, וַיִּקְוֹמוּ מִשָּׁם
 הָאֲנָשִׁים. מֵהֵיָּא סְעוּדָה דְאַתְקִין לֹון
 אַבְרָהָם וְזָכָה בְּהוּ. אָף עַל גַּב דְּמִלְּאָכִין הוּוּ, זָכָה
 בְּהוּ, וְכָל תְּהוּא מִיכְלָא לָא אֲשַׁתָּאָר מִנִּיהּ כְּלוּם,
 בְּגִינֵי דְאַבְרָהָם, וְלְמוֹזְבֵי בֵּיתָ, דְהָא כְּתִיב וַיֹּאכְלוּ
 בָּאֲשָׁא דְלַחֹן אֶתְאָכִיל.

וְאִי תִימָא הָא תְּלַת מִלְּאָכִין הוּוּ. תָּא אֲשָׁ"א. וְהָא
 מִי"א. וְהָא רוּחָ"א. אֵלָא כָּל חַד וְחַד כְּלִיל
 בְּחִבְרִיָּה וּבְגִינֵי כֶּךָ וַיֹּאכְלוּ. בְּגוּוֹנָא דָּא (שמות כד) וַיִּחְזוּ
 אֶת הָאֱלֹהִים וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ. אֶכִּילָה וְדָאִית אֶכְלוּ

לשון הקודש

מִלְּאָכִים, זָכָה בְּהֵם. וְכָל אוֹתוּ מֵאֶכֶל לָא
 נִשְׂאָר מִמֶּנּוּ כְּלוּם, מִשּׁוּם אַבְרָהָם,
 וְלִזְכוֹתוֹ, שְׁחֵרֵי כְּתוּב וַיֹּאכְלוּ, בָּאֲשָׁ
 שְׁלָהֶם נֶאֱכַל.

וְאֵם תֵּאמַר, הֲרֵי שְׁלֵשָׁה מִלְּאָכִים הֵינּוּ?
 זֶה אֲשָׁ"שׁ וְזֶה מִי"ם וְזֶה רוּחָ"ת. אֵלָא כָּל
 אֶחָד וְאֶחָד כְּלוּל בְּחִבְרוֹ, וּמִשּׁוּם כֶּךָ
 וַיֹּאכְלוּ. כְּמוֹ זֶה (שמות כד) וַיִּחְזוּ אֶת

הוּא זֹכֵר אֶת אוֹתוֹ הַטּוֹב שֶׁעָשָׂה וְזָכָה
 עִם בְּנֵי אָדָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (משלי יא) וְצַדִּיקָה
 תִצְּלֵל מִמּוֹת. מִשּׁוּם כֶּךָ הַקְּדוּשָׁה הַקְּדוּשָׁה
 כְּרוּךְ הוּא לְאַבְרָהָם, כְּדִי שְׁיִזְכֶּה וַיִּצְּלֵל
 אֶת לוֹט.

וַיִּשְׁקִפוּ עַל פְּנֵי סְדוּם. בָּא רָאָה, וַיִּקְוֹמוּ
 הָאֲנָשִׁים מִשָּׁם, מֵאוֹתָהּ סְעוּדָה שֶׁתִּקְוֶן
 לָהֶם אַבְרָהָם וְזָכָה בְּהֵם. אָף עַל גַּב שְׁחֵרֵי

דַּאֲתִּזְנוּ מִן שְׂכִינְתָא, אוֹף הָכָא וַיֹּאכְלוּ גְרָמוּ (נ"א גְרָמוּ
 רָמוּ) לַאֲתִּזְנָא (מַנְיָה) מִהֵהוּא סְטָרָא דְאַבְרָהָם אֲתִּדְבַק
 בֵּיהּ, וּבְגִין כֹּךְ לֹא אֲשָׁארוּ מִמָּה דִּיהִיב לִזְן אַבְרָהָם
 כְּלוּם.

כְּגִזְנָא דָא בְּעֵי לִיָּה לְפָר נָשׁ לְמִשְׁתֵּי מִהֵהוּא כְּסָא
דְּבִרְכָה, בְּגִין דִּיזִבִּי לְהֵהִיא בְּרָכָה דְלַעֲיָלָא.
 אוֹף אֲנִזְן אֲכָלוּ מִמָּה דַּאֲתִּקִּין לִזְן אַבְרָהָם בְּגִין דִּיזִכּוֹן
 לַאֲתִּזְנָא מִסְטָרָא דְאַבְרָהָם. דִּהָא מִהֵהוּא סְטָרָא נָפִיק
 מִזְנָא לְכֻלְהוּ מִלְּאֲכִי עֲלָאִי. וַיִּשְׁקִיפוּ, אֲתַעְרוּתָא
 דְרַחֲמֵי לְשִׁיזְבָא לְלוּט. כְּתִיב הָכָא וַיִּשְׁקִיפוּ וּכְתִיב
 הָתָם (דְּבָרִים כו) הַשְׁקִיפָה מִמַּעֲוֹן קִדְשֶׁךָ. מַה לְהִלָּן
 לְרַחֲמֵי אוֹף הָכָא לְרַחֲמֵי.

וְאַבְרָהָם הוֹלִיךְ עִמָּם לְשִׁלְחָם. לְמַעַבְד לִזְן לְוִיָּה.
אָמַר רַבִּי יִיסָא אִי תִימָא דְאַבְרָהָם יַדַּע

לשון הקודש

אַבְרָהָם כְּדִי שִׁיזְכוּ לְהוֹזִין מִהַצַּד שֶׁל
 אַבְרָהָם, שֶׁהָרִי מֵאוֹתוֹ צַד יוֹצֵא מִזְוֹן לְכָל
 הַמִּלְּאָכִים הָעֲלִיּוֹנִים. וַיִּשְׁקִפוּ, הִתְעוֹרְרוּת
 שֶׁל רַחֲמִים לְהַצִּיל אֶת לוּט. כְּתוּב כֹּאן
 וַיִּשְׁקִפוּ, וּכְתוּב שָׁם (דְּבָרִים כו) הַשְׁקִיפָה
 מִמַּעֲוֹן קִדְשֶׁךָ. מַה לְהִלָּן לְרַחֲמִים – אִף
 כֹּאן לְרַחֲמִים.

וְאַבְרָהָם הוֹלִיךְ עִמָּם לְשִׁלְחָם, לַעֲשׂוֹת
לָהֶם לְוִיָּה. אָמַר רַבִּי יִיסָא, אִם תֹּאמַר

הַאֲלֹהִים וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ. אֲכִילָה וְדָאִית
 הֵם אֲכָלוּ, שְׂגִזְנוּ מִהַשְׂכִּינָה. אִף כֹּאן
 וַיֹּאכְלוּ – גְרָמוּ וְנ"א גְרָמוּ רָמוּ לְהוֹזִין וּמִמֵּנוּ
 מֵאוֹתוֹ הַצַּד שֶׁאַבְרָהָם נִדְבַק בוֹ, וּמִשׁוּם
 כֹּךְ לֹא הֲשִׁאִירוּ כְלוּם מִמָּה שֶׁנִּתֵּן לָהֶם
 אַבְרָהָם.

כְּמוֹ כֵּן צְרִיךְ הָאָדָם לְשַׁתּוֹת מֵאוֹתָהּ
כּוּם שֶׁל בְּרָכָה כְּדִי שִׁיזְכֶּה לְאוֹתָהּ בְּרָכָה
שְׁלֹמֵעֲלָה, אִף הֵם אֲכָלוּ מִמָּה שֶׁתִּקֵּן לָהֶם

דמלאבין אנון אמאי אעביד לון לזויה. אלא אמר
 רבי אלעזר אף על גב דהנה ידע (רגיל הנה למעבד לכלהו בני
 נשא דומינין עמיה למעבד לון לזויה) (ג"א מה דהנה רגיל למעבד עם בני נשא עבד בהו
 ואלוי לון) בגין דכך אצטריך ליה לבר נש למעבד לזויה
 לאושפיזין דהא כלא בהאי תלוא, ובעוד דאיהו הנה
 אזיל עמהון אתגלי קדשא בריך הוא עליה דאברהם
 דכתיב ויי אמר המכסה אני מאברהם אשר אני
 עושה. ויי הוא ובית דיניה, בגין דקדשא בריך הוא
 הנה אזיל (דף קד ע"ב) עמהון.

תא חזי, כד בר נש עביד לזויה (לבר נש) לחבריה איהו
 אמשיך לשכינתא לאתחברא בתדיה ולמתך
 עמיה בארחה לשזבא ליה. ובגין כך פעי ליה לבר
 נש ללווי לאושפיזא בגין דתבר ליה לשכינתא
 ואמשיך עליה לאתחברא בתדיה.

לשון הקודש

המכסה אני מאברהם אשר אני עשה.
 וה' - הוא ובית דינו, משום שהקדוש
 ברוך הוא היה הולך עמם.

בא ראה, פשטן אדם עושה לזויה ולאדם
 לחברו, הוא מושך את השכינה
 להתחבר עמו וללכת עמו בדרך להצילו,
 ולכן צריך אדם ללוות את האורח פדי
 לחבר עמו שכינה ומושך עליו להתחבר
 עמו.

שאברהם ידע שהם מלאכים, למה עשה
 להם לזויה? אלא, אמר רבי אלעזר, אף
 על גב שיזע רגיל היה לעשות לכל בני האדם
 שמומנים עמו לעשות להם לזויה. ומה שהיה רגיל
 לעשות עם בני אדם עשה בהם ולזויה אותם,
 משום שפך צריך לאדם לעשות לזויה
 לאורחים, שהרי הכל תלוי בזה. ובעוד
 שהוא היה הולך עמם, התגלה הקדוש
 ברוך הוא אל אברהם, שכתוב וה' אמר